

PM 2009:199 RIII (Dnr 313-1841/2009)

**Förslag till byggnadsminnesförklaring av Carl Eldhs ateljé
Kråkvillan 24, med tillhörande trädgård inom fastigheten Va-
sastaden 1:64, Bellevue Stockholm**

Remiss från Länsstyrelsen i Stockholms län

Remisstid 18 december 2009

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande
Som svar på remiss av "Förslag till byggnadsminnesförklaring av Carl Eldhs
ateljé Kråkvillan 24, med tillhörande trädgård inom fastigheten Vasastaden 1:64,
Bellevue Stockholm" överlämnas och återopas denna promemoria.

Föredragande borgarrådet Kristina Alvsdal anför följande.

Ärendet

Stiftelsen Carl och Elise Eldhs ateljé har hos Länsstyrelsen väckt frågan om byggnadsminnesförklaring av Carl Eldhs ateljé med tillhörande trädgård. Det är stiftelsen som äger byggnaden medan marken ägs av Stockholms stad.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, fastighetskontoret, kulturnämnden och Norrmalms stadsdelsförvaltning.

Stadsledningskontoret tillstyrker förslaget. Carl Eldh var en av 1900-talets främsta svenska skulptörer. Hans ateljébyggnad ritades av Ragnar Östberg, en av seklets stora arkitekter. Byggnaden smälter väl in i miljön. Såväl byggnaden som trädgården är välbevarad. Stadsledningskontoret finner en byggnadsminnesförklaring av Carl Eldhs ateljé fullt motiverad.

Fastighetskontoret, som har samrått med exploateringskontoret, har inget att erinra mot förslaget att byggnadsminnesförklara Carl Eldhs ateljé med tillhörande trädgård.

Kulturnämnden har ingen erinran mot de av Länsstyrelsen föreslagna motiveringarna eller skyddsbestämmelserna.

Norrmalms stadsdelsförvaltning är positiv till förslaget till byggnadsminnesförklaring.

Mina synpunkter

Carl Eldh (1873-1954), en av vårt lands mest kända skulptörer, levde och verkade i över tre decennier i den ateljé som hans vän Ragnar Östberg ritat åt honom. Ateljén, som uppfördes 1918-1919, har i stort sett stått orörd sedan Eldhs bortgång och rymmer större delen av hans produktion, över 400 arbeten i gips, lera, sten och brons. Jag har inget att erinra mot en byggnadsminnesförklaring av Carl Eldhs ateljé.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande

Som svar på remiss av "Förslag till byggnadsminnesförklaring av Carl Eldhs ateljé Kråkvillan 24, med tillhörande trädgård inom fastigheten Vasastaden 1:64, Bellevue Stockholm" överlämnas och återopas denna promemoria.

Stockholm den 26 november 2009

KRISTINA ALVENDAL

Bilaga

Förslag till byggnadsminnesförklaring av Carl Eldhs Ateljé,
Kråkvillan 24, med tillhörande trädgård inom fastigheten
Vasastaden 1:64, Bellevue, Stockholm

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

ÄRENDET

Stiftelsen Carl och Elise Eldhs ateljé har hos Länsstyrelsen väckt frågan om byggnadsminnesförklaring av Carl Eldhs ateljé med tillhörande trädgård. Det är stiftelsen som äger byggnaden medan marken ägs av Stockholms stad.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, fastighetskontoret, kulturnämnden och Norrmalm Stadsdelsförvaltning.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 5 november 2009 har i huvudsak följande lydelse.

Sammanfattning

Stiftelsen Carl och Elise Eldhs ateljé har hos Länsstyrelsen väckt frågan om byggnadsminnesförklaring av Carl Eldhs ateljé med tillhörande trädgård. Det är stiftelsen som äger byggnaden medan marken ägs av Stockholms stads fastighetskontor. Stadsledningskontoret anser att förslaget att byggnadsminnesförklara Carl Eldhs ateljé kan tillstyrkas.

Bakgrund

Skulptören Carl Eldh lät uppföra sin ateljé i Bellevueparken, mellan Brunnsvikens södra del och Roslagstull. Ragnar Östberg stod för ritningarna till byggnaden som stod färdig 1919. Kring ateljén anlade skulptörens hustru Elise en trädgård med makens skulpturer. 1963 donerades ateljébyggnaden till Stiftelsen Carl och Elise Eldhs ateljé och samma år öppnades byggnaden som museum.

Frågan om byggnadsminnesförklaring har väckts av styrelsen för Stiftelsen Carl och Elise Eldhs ateljé. Ett förslag på beslutshandling med skyddsbestämmelser, historik och motivering har översänts till Stiftelsen och Stockholms stad från Länsstyrelsen. Skyddsbestämmelserna omfattar förutom byggnaden, trädgården kring byggnaden. Enligt förslaget får inte marken ytterligare bebyggas eller på annat sätt förändras. Byggnaden med trädgård ska underhållas så att den inte förfaller.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av staben.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

Carl Eldh var en av 1900-talets främsta svenska skulptörer. Hans ateljébyggnad ritades av Ragnar Östberg, en av seklets stora arkitekter. Byggnaden smälter väl in i miljön. Såväl byggnaden som trädgården är välbevarad. Stadsledningskontoret finner en byggnadsminnesförklaring av Carl Eldhs ateljé fullt motiveras och anser därför att remissen bör tillstyrkas.

Fastighetskontoret

Fastighetskontorets kontorsyttrande daterat den 26 oktober 2009 har i huvudsak följande lydelse.

Bakgrund

Kommunstyrelsens kansli har remitterat bl.a. till fastighetsnämnden för kontorsyttrande en remiss om förslag till byggnadsminnesförklaring av Carl Eldhs ateljé. Remissen ska besvaras senast den 26 oktober 2009.

Fråga om byggnadsminnesförklaring har väckts av styrelsen för Stiftelsen Carl och Elise Eldhs ateljé den 26 juni 2006. Stiftelsen äger byggnaden och Stockholms stad genom dess fastighetsnämnd äger marken.

Ett förslag på beslutshandling med skyddsbestämmelser, historik och motivering har översänts till Stiftelsen och Stockholms stad från Länsstyrelsen i Stockholms län.

Skyddsbestämmelserna omfattar förutom byggnaden, trädgården kring byggnaden. Enligt förslag till bestämmelser får inte marken ytterligare bebyggas eller på annat sätt förändras. Byggnaden med trädgård ska underhållas så att de inte förfaller.

Fasighetskontorets synpunkter

Fastighetskontoret, som har samrått med exploateringskontoret, har inget att erinra mot förslaget att byggnadsminnesförklara Carl Eldhs ateljé med tillhörande trädgård.

Kulturnämnden

Kultunämnden beslutade vid sitt sammanträde den 13 oktober 2009 att tillstyrka förslag till byggnadsminnesförklaring av Carl Eldhs ateljé med tillhörande trädgård.

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 23 september 2009 har i huvudsak följande lydelse.

Sammanfattning

Stiftelsen Carl och Elise Eldhs ateljé har hos Länsstyrelsen väckt fråga om byggnadsminnesförklaring av Carl Eldhs ateljé med tillhörande trädgård. Det är stiftelsen som äger byggnaden medan marken ägs av Stockholms stads fastighetskontor varför Länsstyrelsen remitterat ärendet till Stockholms stad. Stadsmuseet har i sin byggnadshistoriska klassificering blåklassat byggnaden och finner en byggnadsminnesförklaring vara fullt motiverad. Förvaltningen anser att förslaget att byggnadsminnesförklara Carl Eldhs ateljé kan tillstyrkas.

UTLÅTANDE

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts av Stadsmuseets kulturmiljöenhet.

Remissen

En remiss från Kommunstyrelsen har inkommit för yttrande i Kulturnämnden senast 2009-10-26 beträffande förslag till byggnadsminnesförklaring av Carl Eldhs ateljé med tillhörande trädgård.

Bakgrund

Skulptören Carl Eldh lät uppföra sin ateljé i Bellevueparken, mellan Brunnsvikens södra del och Roslagstull. Ragnar Östberg stod för ritningarna till byggnaden som stod färdig 1919. Det envåninga trähuset ansluter väl både till naturen och områdets enkla ekonomibyggnader från 1700-talet. Kring ateljén anlade skulptörens hustru Elise en trädgård med rabatter och makens skulpturer. Carl Eldh verkade här fram till sin död 1954. 1963 donerades ateljébyggnaden till Stiftelsen Carl och Elise Eldhs ateljé och samma år öppnades ateljén som museum i enlighet med makarnas testamente. 1965 gjordes en tillbyggnad på den östra fasaden. Interiörerna restaurerades 1995 och under 2000-talet har exteriören renoverats. I museet finns

flera hundra verk från Carl Eldhs långa, verksamma liv. Allt står i princip kvar så som det såg ut vid konstnärens död. Sedan 1993 finns en väckt fråga om byggnadsminnesförklaring av hela Bellevueområdet.

Förvaltningens synpunkter

Carl Eldh hör, vid sidan om Carl Milles och Christian Eriksson, till 1900-talets främsta svenska skulptörer. Hans ateljébyggnad ritades av Ragnar Östberg, en av seklets stora arkitekter. Byggnaden smälter väl in i den idylliska miljö, som Bellevueparken utgör. Såväl byggnaden som trädgården är välbevarad. Ateljén är fylld av Eldhs skulpturer, skisser och arbetsverktyg och har som välbevarad konstnärsmiljö få motsvarigheter i Europa. Kulturförvaltningen finner en byggnadsminnesförklaring av Carl Eldhs ateljé fullt motiverad och anser därför att remissen bör tillstyrkas.

Förvaltningen har ingen erinran mot de av Länsstyrelsen föreslagna motiveringarna eller skyddsbestämmelserna.

Norrmalms stadsdelsförvaltning

Norrmalms stadsdelsförvaltnings kontorsyttrande daterat den 19 oktober 2009 har i huvudsak följande lydelse.

Carl Eldhs ateljé ligger i Bellevueparken som ingår i den unika historiska landskapsparken kring Brunnsviken, och den utgör en del av Kungliga Nationalstadsparken. Ett program för utveckling av Bellevueparken har nyligen tagits fram. En målsättning är att de kulturhistoriska värdena i parken ska bevaras och förstärkas. Med en byggnadsminnesförklaring av Carl Eldhs ateljé med tillhörande trädgård kan de kulturhistoriska värdena säkerställas inom fastigheten.

Förvaltningen är positiv till förslaget till byggnadsminnesförklaring.